

MRF 2022.107

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 3. maj 2022, j.nr. 18/05286

Ikke medhold i klage over kommunes afgørelse om ikke at meddele påbud om at foretage yderligere forureningsundersøgelse, da forureningskilden var en nedgravet olietank anvendt i 1970-1983, men først afblændet i 2005, uden det var muligt at fastlægge eventuel årsagssammenhæng med manglende rettidig sløjfning. Vurdering af forholdet efter miljøbeskyttelseslovens § 69 er en konstaterende tilsynsafgørelse, der ikke kan påklages.

Sagen omhandlede olieforurening af N's ejendom, hvor der på E's naboejendom havde været anvendt oliefyr og en nedgravet villaolietank i perioden 1970-1983, en overjordisk tank i perioden 1983-2003 samt en overjordisk tank fra 2003 til 2013, hvorefter bebyggelsen overgik til opvarmning med jordvarmeanlæg. Olieforureningen blev opdaget, da N i forbindelse med håndboringer observerede olielugt. Efter tilsyn vurderede Horsens Kommune, at forureningen mest sandsynligt var forårsaget af den nedgravede olietank på anvendt i perioden 1970-1983 på E's naboejendom. Kommunen meddelte herefter i 2013, at der ikke var grundlag for at meddele E påbud om at foretage undersøgelse eller oprensning efter jordforureningslovens § 48, da anlægget i henhold til § 48, stk. 3, ikke havde været i brug umiddelbart før konstateringstidspunktet. Afgørelsen blev påklaget af N, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet i 2016 ophævede og hjemviste afgørelsen med henvisning til, at sagen var utilstrækkeligt oplyst (se MAD 2016.18 Nmk). N havde i 2013 anlagt sag mod E og den tidligere ejer af E's ejendom. I retssagen blev gennemført syn og skøn, hvoraf fremgik, at der ikke var indikationer på, at de to overjordiske tanke var kilde til den konstaterede olieforurening, men at den nedgravede tank, der havde været i brug fra 1970 til 1983, med høj grad af sikkerhed var forureningskilden, idet olietanken først var blevet forskriftmæssigt afblændet i 2005. Efter anmodning fra Horsens Kommune genoptog Miljø- og Fødevarerklagenævnet sagen, hvorefter nævnet i 2017 på ny hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen med bemærkning om, at sagen burde oplyses yderligere ved bl.a. at indhente dokumentation for antal påfyldninger og olieforbrug for at vurdere, om det kunne bekræftes eller udelukkes, at de overjordiske tanke kunne være kilde til den konstaterede jordforurening (se MAD 2017.199 Mfk). Efter fornyet behandling traf kommune i juli 2018 afgørelse om ikke at meddele påbud om at undersøge eller oprense den konstaterede jordforurening. Det fremgik af afgørelsen, at der af E var

fremsendt kopi af kvitteringer for olieleverancer i perioden 2005-2013, hvilket ikke indikerede uregelmæssigheder i olieforbrug, og at forureningen ikke kunne anses for udslag af en uagtsom adfærd og derfor ikke omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 69. Afgørelsen blev påklaget af N, der bl.a. anførte, at kommunens undersøgelser ikke var tilstrækkelige til at afslutte sagen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) konstaterede, at koncentrationen af kulbrinter på arealet ved de to overjordiske olietanke mest sandsynligt var forårsaget af den nedgravede olietank som følge af et andet spredningsmønster af forureningen end forventet, hvilket blev understøttet af de indhentede oplysninger om olieforbrug. Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt på denne baggrund, at sagen var oplyst tilstrækkelig i forhold til den nedgravede olietank. Nævnet afviste, at der kunne meddeles påbud efter § 48, da olietanken var taget ud af drift mere end 6 måneder, før forureningen blev konstateret, jf. U 2010.2518 H. Nævnet konstaterede herefter, at det ikke var muligt at fastslå, hvornår eller under hvilke omstændigheder jordforureningen var sket, og om der kunne være årsagssammenhæng mellem den manglende rettidige sløjfning i form af først at afblænde den nedgravede olietank i 2005. Det var derfor ikke muligt at fastlægge, om jordforureningen var sket efter den 1. januar 1992 eller efter den 1. januar 2001, og dermed om forholdet var omfattet af § 40 om at gennemføre undersøgelse eller § 41 om at foretage oprensning af jordforurening. Vedrørende vurderingen af, om forholdet måtte være omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 69 bemærkede nævnet, at der er tale om en konstaterende afgørelse truffet som led i kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse, hvor afgørelsen efter § 69, stk. 3, er undtaget klageadgang, hvorfor dette spørgsmål ikke kunne prøves af klagenævnet. På den baggrund gav Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke medhold i klagen over Horsens Kommunes afgørelse om ikke at meddele påbud.

Kommentar: Som mange forureningsager drejer også denne sag sig om en ældre jordforurening, hvor både forureningskilde og forureningsstidspunkt gav problemer, efter at forureningen blev opdaget i 2013 af ejeren af naboejendommen. Selv om kommunen i 2013 afviste, at der var grundlag for at påbyde forureningsundersøgelser eller oprydning efter jordforureningsloven, var sagen var i tre omgange i klagenævnet, før klagenævnet afsluttede sagen med samme konklusion. Som de fleste af disse sager er der også i denne sag rejst det spørgsmål, om der vil kunne meddeles lovliggørelsespåbud efter miljøbeskyttelseslovens § 69 til den ansvarlige for forureningen, da et benægtende svar i sig selv medfører, at der ikke kan meddeles påbud om forureningsundersøgelser efter jordforureningslovens § 40, hvis det ikke kan godtgøres, at den forurenende aktivitet også er pågået efter 1. januar 1992, jf. MAD 2018.194 Mfk, og det ikke på forhånd kan udelukkes, at der kan meddeles påbud om oprydning, jf. MAD 2013.3240 Nmk. Selv om klagenævnet ikke har mulighed for at prøve et påbud om oprydning efter miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 3, har nævnet i en del sager hjemvist kommuners afgørelser om, at der ikke kan meddeles påbud om undersøgelser og/eller oprydning, med den begrundelse, at kommunen skulle undersøge, om forureningen kunne anses forvoldt uagtsomt af en forurener. Dette skete også tidligere i denne sag ad to omgange i klagenavnets afgørelser i MAD 2016.18 Nmk og i MAD 2017.199 Mfk. Rigtigheden af disse to afgørelser må der imidlertid stilles spørgsmål ved, efter at klagenævnet i denne sag (**MRF 2022.107 Mfk**) udtrykkeligt – men helt korrekt – har afvist, at klagenævnet kan prøve kommunens afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 69, hvorved klagenævnet heller ikke har mulighed for at vurdere, om der kan påbydes oprydning efter miljøbeskyttelseslovens § 69, da denne præjudicielle vurdering i den foreliggende sag var en betingelse for, at der kunne påbydes forureningsundersøgelser efter jordforureningslovens § 40. Se tillige **MRF 2022.121 Mfk**, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviste, at en region kunne klage over, at en kommune havde besluttet, at der ikke kunne påbydes yderligere undersøgelser af en forurening, da kommunens afgørelse om, at sagen var afsluttet, måtte anses for en tilsynsafgørelse efter jordforureningslovens § 67, som ikke kan påklages. Denne begrundelse i **MRF 2022.121 Mfk** kunne i den foreliggende sag (**MRF 2022.107 Mfk**) have begrundet, at klagenævnet havde afvist at behandle klagen, men i lyset af forhistorien og klagenavnets tidligere hjemvisning, er det forståeligt, at klagenævnet valgte en mellemvariant.

Ikke medhold i klage over afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af forurening i Horsens Kommune

18/05286

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter jordforureningslovens § 48, § 40 og § 41, jf. § 77, stk. 1, nr. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klagen over Horsens Kommunes afgørelse af 12. juli 2018 om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af forurening på matr.nr. [F1] beliggende [A1] og matr.nr. [F2] beliggende [A2], 8700 Horsens.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 7. august 2018 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af de to ejere af [A2] i én samlet klage.

Klager har i klagen henvist til sine bemærkninger til Horsens Kommune af 18. marts 2018 og 24. juni 2018.

Klager har anført, at Horsens Kommune bør genoverveje muligheden for at udstede et undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 48, stk. 1, jf. stk. 3. Det er klagers vurdering, at i hvert fald en del af forureningen er forårsaget af de to overjordiske olietanke (T2 og T3), idet analyserne af totalkulbrinter har vist en markant højere koncentration ved de overjordiske olietanke (T2 og T3) end ved den nedgravede olietank (T1), ligesom forureningen ved de fjernede overjordiske olietanke (T2 og T3) er fundet i et niveau 0,5 meter højere end ved den nedgravede olietank (T1). Klager har hertil henvist til Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 31. maj 2017.[4] Det er desuden klagers vurdering, at risikoen for, om det er den ene eller den anden af de to overjordiske olietanke (T2 og T3), må påhvile ejeren af [A1], som har fjernet den ene af olietankene (T3), mens sagen verserede.

Klager har videre anført, at den manglende forskriftsmæssige sløjfning af den nedgravede olietank (T1), der har stået på i en længere årrække frem til 2005, har haft en sådan betydning for den konstaterede forurening, at Horsens Kommune kan meddele påbud efter

jordforureningslovens § 40, stk. 1, og § 41, stk. 1. Klager bemærker, at det er ejerens ansvar, at en olietank, der ikke længere er i brug, sløjfes forskriftsmæssigt, jf. forudsætningsvis jordforureningslovens § 49, stk. 3, og ifølge klager gælder dette ansvar, selvom olietanken er taget ud af brug, før ejeren overtog ejendommen, idet ejeren ved ejendommens overtagelse vil være nærmest til at sikre sig oplysning om et evt. eksisterende olietankanlæg og dets nærmere tilstand. Det er desuden klagers opfattelse, at omstændighederne i forbindelse med, at den nedgravede olietank (T3) blev taget ud af drift og senere sløjfet, ikke er tilstrækkeligt belyst, og at ejerens ansvar også må gælde den forværring af anlæggets tilstand, der kan være en følge af den tid, der går før sløjfningen.

I forlængelse heraf har klager bemærket, at det ikke forekommer sandsynligt, at al forurening fra den nedgravede olietank (T1) er sket før 1. januar 2001, men skulle man lægge dette til grund, har Miljø- og Fødevarerklagenævnet peget på muligheden for at kunne meddele påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 69.[5]

Endeligt har klager anført, at Horsens Kommunes hidtidige undersøgelser ikke er tilstrækkelige til, at kommunen kan afslutte sagen og meddele et ikke-påbud. Ifølge klager består kommunens undersøgelser på centrale punkter i vidt omfang af summariske forespørgsler rettet til personer eller firmaer, der næppe har nogen særlig anledning til at anstrenge sig for at erindre afvigelser fra det normale.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen og området

Sagen drejer sig om olieforurening på ejendommen matr.nr. [F1] beliggende [A1], 8700 Horsens (herefter "Ejendommen").

Ejendommen grænser mod nord op til [A2] beliggende på matr.nr. [F2], som ligeledes er forurennet med olie.

Det påklagede ikke-påbud angår jord- og grundvandsforurening på begge matrikler, dvs. matr.nr.[F1] og [F2].

Det fremgår af sagens oplysninger, at der på Ejendommen er et fritliggende parcelhus fra 1970 uden kælder. Det fremgår desuden af sagens oplysninger, at Ejendommen i perioden 1970-2013 har været overdraget tre gange og samlet haft seks ejere.

Det fremgår videre, at naboejendommen [A2] har været tilsluttet fjernvarme, siden huset blev bygget, og at alle ejendomme i en radius af 75 m syd for [A2], med undtagelse af Ejendommen, har fjernvarme. Hertil fremgår det, at grundvandsstrømningen vurderes at være nord-nordøstlig.

Ejendommen blev den 25. november 2014 kortlagt på vidensniveau 2.

Ejendommen er beliggende i et morænelandskab domineret af grov sandblandet ler. Ejendommen er desuden beliggende uden for områder med drikkevandsinteresser og indvindingsoplande.

En situationsplan over Ejendommen med angivelse af placeringen af de i det følgende omtalte tanke, boringer og målinger er vedlagt nævnets afgørelse som bilag 1. I bilag 3 til nævnets afgørelse findes en oversigt over tanke på Ejendommen.

2.2 Sagens forhistorie

2.2.1 Forureningens konstatering og indledende undersøgelser

Det fremgår af sagens oplysninger, at Horsens Kommune den 29. april 2013 blev kontaktet af klager med mistanke om en igangværende forurening fra den overjordiske olietank (T3) på Ejendommen. Klager havde observeret olielugt i forbindelse med et jordarbejde i sin have, og havde den 26. april 2013 foranstaltet en indledende undersøgelse med udførelse af 5 boringer (B1-B5), hvor der blev konstateret olielugt i jord og grundvand. Det blev ikke gennemført kemiske analyser.

På baggrund af henvendelsen fra klager besigtigede Horsens Kommune den 29. april 2013 boringerne på klagers ejendom. Kommunen konstaterede en tiltagende lugt af olie i grundvandet mod ejendommens sydlige skel, og vurderede at lugten stammede fra fyringsolie. Kommunen kunne ikke konstatere olielugt i den opborede jord.

Samme dato besigtigede Horsens Kommune den overjordiske olietank (T3) på Ejendommen, herunder synlige rørføringer. Kommunen fandt ingen tegn på forurening.

Den 2. maj 2013 foretog Horsens Kommune underretning af Region Midtjylland. Regionen udtrykte den 3. maj 2013 bekymring for en akut forurening fra den overjordiske olietank (T3) på Ejendommen.

Horsens Kommune foretog på den baggrund den 7. maj 2013 endnu en besigtigelse af den overjordiske olietank (T3) på Ejendommen. Kommunen fandt ikke tegn på utætheder ved olietanken eller dennes synlige rørføringer. Der blev set skjolder flere steder på belægning og sokkel, men der blev ikke fundet tegn på olie eller konstateret lugt af fyringsolie.

Den 7. juni 2013 fik ejer af Ejendommen demonteret oliefyret i fyringsrummet. Det fremgår af en mail til Horsens Kommune fra virksomheden der foretog demonteringen, at der ikke blev konstateret olieforurening ved fjernelse af kedel og ophugning af gulv.

2.2.2 Horsens Kommunes afgørelse af 26. august 2013

Horsens Kommune traf den 26. august 2013 afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af den konstaterede forurening på Ejendommen efter jordforureningslovens § 40, § 41 og § 48.

Det fremgår af afgørelsen, at Horsens Kommune vurderede, at forureningen stammede fra Ejendommen, men at det ikke var den overjordiske olietank (T3), der var kilden. Kommunen vurderede desuden, at kilden til forurening var enten den nedgravede olietank (T1) eller den ældste overjordiske olietank (T2). Da hverken T1 eller T2 havde været i brug umiddelbart før konstateringen af forureningen, var betingelserne for at meddele påbud efter jordforureningslovens § 48, stk. 1, jf. stk. 3, ikke opfyldt.

Afgørelsen blev herefter påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet.

2.2.3 Forureningsundersøgelsen af 2. oktober 2014

Den 2. december 2013 udpegede Retten i Horsens en skønsmand til brug for en sag mellem klager og den nuværende ejer af Ejendommen, tidligere ejer af klagers ejendom samt procestilvarslet tidligere ejer af Ejendommen.

Til brug for besvarelse af skønstemaerne udførte det rådgivende ingeniørfirma [V1] en forureningsundersøgelse på Ejendommen samt på klagers ejendom. Undersøgelsen er beskrevet i rapporten "Horsens. [A2]. Enfamiliehus. Forureningsundersøgelse, 2. oktober 2014."

Feltarbejdet er udført af [V1] den 14. maj og 3. juni 2014, og omfattede 5 rigboringer og 2 håndboringer på klagers ejendom til ca. 3 meter under terræn samt 1 rigboring (G6) og 1 håndboring (G7) på Ejendommen til hhv. 5 meter under terræn og 3,5 meter under terræn. Placering af borerne er vist på situationsplanen i bilag 1 til nævnets afgørelse.

Der er udtaget jordprøver for hver halve meter til bund af borerne, og der er foretaget PID-målinger af alle jordprøver. Der er desuden udtaget en vandprøve fra en boring (G2) og forsøgt at udtage en vandprøve fra en boring (G6).

Undersøgelsens resultater er i rapportens afsnit 3.3 sammenfattet som følger:

"På baggrund af PID-resultater af jordprøver og indtryk af forureningstilstand i forbindelse med borearbejdet er der udvalgt i alt 7 jordprøver til kemiske analyser fra borerne. Prøverne er analyseret for indhold af totalkulbrinter (oliekomponenter) og BTEXN (flygtige kulbrinter) ved Ref-lab 1:2010-metoden (GC/FID/pentan).

[...]

I borerne G3, G5, G6 og G7 er der i jordprøver konstateret overskridelser af Miljøstyrelsens kvalitetskriterium /5/ for totalkulbrinter (100 mg/kg TS).

I de analyserede jordprøver er der ikke konstateret overskridelser af Miljøstyrelsens jordkvalitetskriterium /5/ for benzen (1,5 mg/kg TS).

[...]

Der er konstateret et indhold af totalkulbrinter på 160 µg/l, hvilket er en markant overskridelse af Miljøstyrelsens grundvandskvalitetskriterium på 9 µg/l. Der er ikke konstateret indhold af BTEXN i vandprøven."

Af rapportens afsnit 4 fremgår følgende vurdering af udstrækningen af jordforurening:[6]

"Ved nærværende forureningsundersøgelse er der ikke konstateret terrænnær forurening ved de overjordiske tanke T1 og T2. Det indikerer, at disse tanke ikke er kilde til den konstaterede jord- og grundvandsforurening. Der er konstateret jordforurening med kulbrinter i boring G6, som ligger opstrøms tankene T1 og T2. Dette er endnu en indikation på, at forureningskilden findes opstrøms placeringen af tankene T1 og T2.

Der er påvist jordforurening med totalkulbrinter i borerne G3, G5, G6 og G7 og grundvandsforurening med totalkulbrinter i boring G2. Disse borer ligger alle i nedstrøms retning i forhold til den nedgravede tank T3. Forureningskilden formodes derfor med stor sikkerhed at være den nedgravede tank T3.

På bilag 1.4 har vi estimeret olieforureningens udbredelse. Der er tale om en skitse. Jordforureningen er ikke afgrænset i sydlig, vestlig eller nordlig retning. Den estimerede olieforurening udgør horisontalt et areal på ca. 40 m². Udbredelsen kan godt være større. Af profilsnittene A (bilag 1.5) og B (bilag 1.6) fremgår det, at forureningen omkring

boring G6 er udbredt fra toppen af grundvandsspejlet mens forureningen i borerne G2, G3 og G5 først træffes lidt under grundvandsspejlet. Også dette indikerer at forureningskilden findes tæt ved boring G6.

Der er konstateret forurening til omkring 2,5 m under grundvandsspejlet."

Der er som bilag 1.4 til rapporten vedlagt en situationsplan med angivne kilder og udførte undersøgelsespunkter samt analyseresultater. Dette bilag vedlægges denne afgørelse som bilag 1.

Der er som bilag 1.5 og 1.6 til rapporten vedlagt profilsnit. Disse bilag er vedlagt som bilag 2 til nævnets afgørelse.

2.2.4 Skønserklæring af 27. februar 2015

På baggrund af undersøgelsesrapporten af 2. oktober 2014 blev der afgivet en endelig skønserklæring den 27. februar 2015.[7]

I forhold til kilden til forurening fremgår det af skønserklæringen, at:[8]

"Skønsmanden er enig i, at der er indikationer på, at tankene T1 og T2 ikke er kilder til den konstaterede forurening på [A2] og [A1].

Skønsmanden er desuden enig i, at der opstrøms de tidligere placeringer af tanken T1 og T2 med stor sikkerhed optræder en forureningskilde – den nedgravede olietank T3.

Dette underbygges af, at der opstrøms tankene T1/T2 og nedstrøms T3 er påvist et indhold af total kulbrinter på 270 mg/kg TS 2,5 m u.t.

Det er således skønsmandens vurdering, at tanken T3 med meget høj grad af sikkerhed udgør en kilde til den konstaterede olieforurening påvist på [A2].

Det fremgår af "Rapport 1, 2014-10-02. Horsens. [A2]. Enfamiliehus. Forureningsundersøgelse. [V1]-projekt 37343", at der i boring G7 ved de tidligere placeringer af tankene T1 og T2 er påvist indhold af total kulbrinter 2,0 m u.t. på 960 mg/kg TS.

Der er således, ca. 7 m nedstrøms boring G6, hvor der blev fundet et kulbrinteindhold på 270 mg/kg TS, påvist en koncentration, der er en faktor ca. 3,5 højere.

Sammenholdes koncentration af total kulbrinter påvist i boringen G3 med koncentrationen konstateret i boringen G5 fremgår, at det højeste indhold optræder i sidstnævnte. Begge borer er udført på [A2]. I G3 er der fundet 210 mg/kg TS - i G5 340 mg/kg TS. Boring G3 er placeret ca. 2 m nord for skel til [A1], mens G5 ligger ca. 7,5 m nord for samme skel.

Der er således i en vis afstand fra forureningskilden påvist koncentrationer, der er højere end konstateret i jordprøver udtaget tættere på kilden. Der skyldes formentlig jordens inhomogenitet, der må ventes at være betydelig, især da der er tale om moræner. Dette kommer ligeledes til udtryk ved, at der, mod forventning, ikke er påvist jordforurening i den analyserede jordprøve udtaget i boring G2, se bilag 1.4 "Rapport 1, 2014-10-02. Horsens. [A2]. Enfamiliehus. Forureningsundersøgelse. [V1]-projekt 37343".

Sammenfattende vurderes det godtgjort, at olietanken T3 udgør en kilde til forureningen påvist på [A2]."

Særligt i forhold til tidspunktet for forureningen fremgår det af og skønserklæringen, at:

"Tanken T3 (T1) må antages at have været i drift fra 1970, hvor boligen [A1] blev opført, og til senest 1983, hvor der er oplysninger om, at T1 var etableret.

Skønsmanden vurderer således, at forureningen kan være opstået i forbindelse med drift af olieanlægget, der har omfattet olietanken T3. Det vil sige, at forureningen vurderes at kunne være opstået i tidsrummet fra 1970 og til etablering af olietanken T1.

Det kan ikke udelukkes, at forureningen kan være opstået i forbindelse med en tæring i tanken T3 efter ophør af drift - det vil sige antagelig efter 1983.

Det seneste tidspunkt forureningen vurderes at kunne være opstået er juni 2005, hvor tanken T3 blev sløjfet.

På ovenstående baggrund vurderes [A2] at have været forurennet på overtagelsesdagen den 1. april 2011."

2.2.5 Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 25. januar 2016

Natur- og Miljøklagenævnet traf den 25. januar 2016 afgørelse om at ophæve Horsens Kommunes afgørelse af 26. august 2013 og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen.[9]

Det fremgår af afgørelsen, at Natur- og Miljøklagenævnet fandt, at der var en sådan usikkerhed om hvor, hvornår og hvordan forureningen var sket, at nævnet ikke kunne tilslutte sig, at sagen blev afsluttet på det foreliggende oplysningsgrundlag.

Natur- og Miljøklagenævnet udtalte, at ved den fornyede behandling skulle forureningen belyses gennem yderligere undersøgelser, og at undersøgelserne burde fokusere på, om der fandtes forurening tættere på terræn i området, hvor de overjordiske olietanke (T2 og T3) stod, og som der har været ændringer i olieforbruget op til perioden, hvor forureningen blev konstateret. Nævnet udtalte desuden, at det kunne undersøges hvorfor den oprindelige overjordiske olietank (T2) blev udskiftet med den senest benyttede olietank (T3), om der fandtes kraftigere forurening i tankgraven ved den nedgravede tank (T1), og hvorfor der var vand i denne tank ved sløjfningen.

Natur- og Miljøklagenævnet bemærkede desuden, at Horsens Kommune skulle genoverveje muligheden for at meddele påbud efter jordforureningslovens § 40, § 41 eller § 48.

2.2.6 Skønserklæring af 6. september 2016

Den 6. september 2016 blev der afgivet en skønserklæring til brug for en sag mellem nuværende og tidligere ejere af Ejendommen.[10]

Af skønserklæringen fremgår følgende vedrørende kilden til og tidspunktet for forureningen:

"Det skønnes, at forureningen sandsynligvis stammer fra tank A.[11] Hvis dette er korrekt, kan forureningen være opstået mellem ibrugtagningstidspunktet (ca. 1970) og tidspunktet for tømning den 29. juni 2005. Forureningen har dermed været til stede før den 1. september 2005.

Før sløjfningstidspunktet kan der fejlagtigt være påfyldt olie på tank A, selv om tanken ikke var i drift.

Det bemærkes, at årsagssammenhængen mellem den nedgravede olietank (A) og forureningen er overvejende sandsynlig, men den er ikke dokumenteret. Det skyldes, at der ikke er udført undersøgelser tæt ved denne olietank, og at olietanken ikke er opgravet og inspiceret.

De kemiske analyser af jordprøver og vandprøve tyder på en ældre forurening. Den kan dog ikke dateres nærmere ud fra analyserne.”

2.2.7 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 31. maj 2017

Den 9. november 2016 modtog Natur- og Miljøklagenævnet en anmodning fra Horsens Kommune om at genoptage behandlingen af klagesagen vedrørende kommunens afgørelse af 26. august 2013. Anmodningen var blandt andet begrundet med, at kommunen havde foretaget de undersøgelser, som var påkrævet af en kommune i en sag som den foreliggende, ligesom det i øvrigt ville være i strid med proportionalitetsprincippet at påbyde afgørelsesadressaten yderligere undersøgelser. Desuden var de af nævnet foreslåede foranstaltninger allerede foretaget eller ville ikke kunne føre til nye oplysninger, der kunne danne grundlag for et påbud efter jordforureningslovens § 40, § 41 eller § 48.

Miljø- og Fødevareklagenævnet besluttede at genoptage sagen og traf den 31. maj 2017 afgørelse om at ophæve Horsens Kommunes afgørelse af 26. august 2013 og hjemvise sagen til fornyet behandling i kommunen.[12] Efter en fornyet gennemgang af sagen, fandt nævnet, at olieforureningen med overvejende sandsynlighed stammede fra den nedgravede olietank (T1). Nævnet fandt dog, at forholdene omkring den konstaterede forurening fortsat ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at det kunne lægges til grund, at forureningen alene stammede fra den nedgravede olietank (T1).

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt det usandsynligt, at yderligere boringer i området, hvor de overjordiske tanke (T2 og T3) var placeret ville bidrage med oplysninger, der kunne give Horsens Kommune et påbudsgrundlag. Tilsvarende gjorde sig efter nævnets opfattelse gældende for så vidt angår yderligere boringer i tankgraven ved den nedgravede olietank (T1). Nævnet fandt derfor, at olieforbruget i videst muligt omfang burde dokumenteres ved oplysninger om påfyldninger og olieforbrug, hvilket potentielt kunne fastslå, hvornår forureningen var sket og dermed med høj grad af sikkerhed bekræfte eller udelukke den nyeste af de overjordiske tanke (T3) som kilde til forureningen. Nævnet fandt desuden, at det var store forskelle i fylddybden observeret i henholdsvis G6 og G7, og at kommunen om muligt burde undersøge den historiske baggrund for forskellen.

Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkede desuden, at Horsens Kommune burde vurdere, om den manglende sløjfning af den nedgravede olietank (T1) havde været medvirkende årsag til den konstaterede forurening, herunder om det kunne godtgøres, at den væsentligste del af forureningen havde fundet sted i perioden efter den 1. januar 2001.

2.3 Den påklagede afgørelse

Horsens Kommune har efter en fornyet behandling af sagen den 12. juli 2018 truffet afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af den konstaterede olieforurening i jord og grundvand på matr.nr. [F1] beliggende [A1], 8700 Horsens og matr. nr. [F2] beliggende [A2], 8700 Horsens.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at Horsens Kommune har været i kontakt med det olieselskab, der udskiftede den overjordiske olietank (T2) på Ejendommen i 2003, og at selskabet ikke havde noteret oplysninger om en evt. forurening fra olietanken.

Det fremgår desuden af den påklagede afgørelse, at den nedgravede olietank (T1) blev tømt for 240 l olieforurenede vand, og at det firma, der forestod tømningen, har oplyst, at det ikke er en unormal vandmængde efter rengøring af en olietank.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at Horsens Kommune ved partshøring af nuværende og tidligere ejere af Ejendommen har forsøgt at afdække påfyldninger og forbrug af olie. Hertil fremgår det, at det for perioden 1970-1982 ikke har været muligt for kommunen at belyse olieforbruget, da ejerne dels ikke kan opspores, dels ikke lever mere. For perioden 1982-2005 har de daværende ejere oplyst, at der ikke findes oplysninger om påfyldningsdatoer eller olieforbrug, men at de havde kombifyr og brændeovn, og at de i gennemsnit har haft et forbrug på ca. 1.000 l pr. 2 år. For perioden 2005-2013 har ejerne fremsendt kopi af kvitteringer og olieleverancer for den nyeste overjordiske tank (T3) fra januar 2006 frem til oktober 2012.

Horsens Kommune har på baggrund af oplysningerne vurderet, at der ikke er indikation for uregelmæssigheder i perioden, og at der således ikke er noget, der indikerer, at den nyeste overjordiske tank (T3) skulle være kilde til forureningen. Kommunen har herved lagt vægt på, at der blev foretaget en til to påfyldninger pr. fyringssæson (maj til maj).

Der er som bilag 3 til Horsens Kommunes afgørelse vedlagt en opgørelse over fremsendt dokumentation for olieleverancer. Opgørelsen er vedlagt som bilag 3 til Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse.

Det fremgår videre af den påklagede afgørelse, at Horsens Kommune har vurderet, at forskellen i fylddybden mellem boringerne G6 og G7 afspejler terrænregulering i forbindelse med opførelse af Ejendommen. Kommunen har herved lagt vægt på, historiske kort viser, at Ejendommen tidligere skrånede mod nord, men senere er planeret, og at dette er sket for at opnå et plant byggeunderlag.

Endvidere fremgår det af den påklagede afgørelse, at det er Horsens Kommunes vurdering, at den nedgravede olietank (T1) er kilde til forureningen, og at der ikke er oplysninger i sagen, der skulle tale for, at forureningen skulle komme fra en af de overjordiske tanke (T2 og T3). Det fremgår hertil af afgørelsen, at kommunen ikke ved, hvordan eller hvornår forureningen er sket, kun at forureningen består af nedbrudt fyringsolie, hvilket ifølge kommunen indikerer, at der ikke er tale om en ny forurening.

Horsens Kommune har vurderet, at der ikke kan meddeles påbud efter jordforureningslovens § 48, stk. 1, jf. stk. 3, idet betingelsen om, at anlægget, hvorfra forureningen stammer, var i brug umiddelbart før forurenings konstatering, ikke er opfyldt. Kommunen har herved lagt vægt på, at den nedgravede olietank (T1) var taget ud af drift i 1982, og at tanken således ikke var i brug umiddelbart før forurenings konstatering i 2013.

Horsens Kommune har herefter vurderet, at kommunen ikke kan meddele påbud efter jordforureningslovens § 40, stk. 1 og § 41, stk. 1, jf. § 41, stk. 3, nr. 2, idet der ikke er dokumentation for, at en ansvarspådragende handling har forårsaget forureningen. Kommunen har herved lagt vægt på, at det var en forsømmelse, at den nedgravede olietank (T1) først blev sløjftet i 2005, men at forureningen kan være sket fra olietanken blev etableret i

1971 og frem til 2005, hvor tanken blev sløjftet, hvorfor det ikke er muligt at afgøre, hvorvidt der er en årsagssammenhæng mellem den manglende sløjfning og den konstaterede forurening.

Endeligt har Horsens Kommune vurderet, at der ikke kan meddeles påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, idet der ikke er sket nogen konkret ansvarspådragende handling eller undladelse, i forhold til nulevende/kendte ejere, hvorfor der ikke er en påbudsadressat.

2.4 Horsens kommunes bemærkninger til klagen

Horsens Kommune har den 20. august 2018 til klagen oplyst, at kommunen ved sin afgørelse har lagt vægt på at belyse de forhold, som Natur- og Miljøklagenævnet ved afgørelsen af 31. maj 2017 fandt mangelfulde, herunder manglende oplysninger om olieforbrug for nuværende og tidligere ejere af Ejendommen samt uforklarligt store forskelle i fylddybden observeret i henholdsvis G6 og G7.

Horsens Kommune har desuden oplyst, at kommunen har vurderet påbudsmuligheder i forhold til jordforureningslovens § 48, stk. 1, jf. stk. 3, § 40, stk. 1, og § 41, stk. 1, jf. § 41, stk. 3, nr. 2, samt miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1.

Videre har Horsens Kommune oplyst, at kommunen har inddraget nye og relevante oplysninger, herunder forureningsundersøgelse samt syns- og skønsforretninger afholdt mellem parter i sagen.

Endeligt har Horsens Kommune oplyst, at kommunen i sin afgørelse har inddraget partsindlæg af henholdsvis den 18. marts og 24. juni 2018 fra klager, i det omfang bemærkningerne har henholdt sig til sagens faktiske grundlag og eksterne faglige vurderinger, jf. forvaltningslovens § 19.[13]

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Kilden til forureningen
2. Påbud efter jordforureningslovens § 48
3. Påbud efter jordforureningslovens § 40 og § 41

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af førsteinstansens afgørelse.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Ad 1) Kilden til forureningen

En afgørelse om at meddele såvel påbud som ikke-påbud efter jordforureningslovens og/eller miljøbeskyttelseslovens regler skal være truffet på et oplyst grundlag. Det påhviler miljømyndigheden at oplyse sagen til et niveau, der er tilstrækkeligt til at træffe afgørelse om udstedelse af påbud eller afslutning af sagen. Dette gælder også i situationer, hvor der ikke umiddelbart kan udpeges en forurener, jf. jordforureningslovens § 41, stk. 3, eller hvor der af andre grunde ikke umiddelbart kan udstedes påbud om undersøgelse eller oprensning af forureningen.[14]

Miljømyndighedens undersøgelser skal således udstrækkes så langt, som det i det konkrete tilfælde er nødvendigt for at træffe afgørelse på et forsvarligt grundlag. Ved vurderingen af, hvor omfattende undersøgelser, der bør foretages, skal miljømyndigheden blandt andet tage hensyn til afgørelsens betydning for samfundet og/eller den enkelte borger. Derudover skal de enkelte undersøgelseskridt være nødvendige for at sikre, at afgørelsen bliver materielt lovlige og rigtig.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har indledningsvist taget stilling til, om den omhandlede forurening må antages at stamme fra den nedgravede olietank (T1) eller helt eller delvist fra en af de to overjordiske olietanke (T2 og T3) på Ejendommen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet lægger til grund på baggrund af [V1]'s forureningsundersøgelse af 2. oktober 2014, de to skønserklæringer fra henholdsvis 2015 og 2016 samt Horsens Kommunes tilsyn i sagen, at kilden til olieforurening på Ejendommen ikke endeligt har kunnet fastlægges ved de udførte undersøgelser, og at forureningen hverken i grundvandet eller jorden er afgrænset. Nævnet konstaterer, at de foretagne undersøgelser og skønserklæringer i sagen med henholdsvis stor sikkerhed og overvejende sandsynlighed anser det godtgjort, at den nedgravede olietank (T1) er kilden til forureningen. Nævnet konstaterer ligeledes, at det i [V1]'s undersøgelse af 2. oktober 2014 og skønserklæringen fra 2015 konkluderes, at der findes indikationer på, at de to overjordiske tanke (T2 og T3) ikke er kilden til forureningen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet traf i sin afgørelse af 31. maj 2017 i sagen om forureningen afgørelse om, at olieforureningen med overvejende sandsynlighed stammede fra den nedgravede olietank (T1).[15]

Det fremgår af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 31. maj 2017, at nævnet bemærkede, at grundvandsprøven udtaget fra boringen G2 indikerede, at der var tale om en ældre forurening, og at Horsens Kommune i forbindelse med to fysiske tilsyn af den overjordiske olietank (T3), der var i drift på tidspunktet, hvor forureningen blev konstateret, ikke konstaterede utætheder eller tegn på spild. Nævnet fandt det på den baggrund usandsynligt, at udførelse af yderligere boringer henholdsvis i området, hvor de overjordiske olietanke (T2 og T3) var placeret, og i tankgraven ved den nedgravede olietank (T1), ville bidrage med oplysninger, der kunne give kommunen et påbudsgrundlag.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet fandt dog, at forholdene omkring den konstaterede forurening fortsat ikke var tilstrækkeligt oplyst til, at det kunne lægges til grund, at forureningen alene stammede fra den nedgravede olietank.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærkede i den forbindelse, at Horsens Kommune ved den fornyede behandling om muligt og i videst muligt omfang skulle belyse olieforbruget fra nuværende og tidligere ejer af Ejendommen og undersøge årsagen til de varierende fylddybder ved G6 og G7 på Ejendommen.

Efter en samlet vurdering finder Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at Horsens Kommunes afgørelse af 12. juli 2018 om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af forureningen er truffet på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Nævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at den nedgravede olietank (T1) med overvejende sandsynlighed er kilde til forureningen, og det ikke kan antages at forureningen helt eller delvist skulle stamme fra de overjordiske tanke (T2) og (T3). Nævnet har lagt vægt på de i sagen foretagne undersøgelser og skønserklæringer i sagen samt kommunens tilsyn. Nævnet har desuden lagt vægt på, at de af kommunen indhentede specifikke høringer og dokumentation for olieleverancer ikke viser et forøget olieforbrug i forbindelse med brugen af de overjordiske tanke. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at en sammenligning af nuværende højdekurver og lave målebordsblade (1928-1940) viser, at der tidligere var et terrænfald mod nord på ca. 1,5 m, og at der ifølge kommunen vurderes at være foretaget en terrænregulering, der kan forklare forskellen i fylddybden mellem borerne G6 og G7.

Klager har anført, at analyserne af totalkulbrinter har vist en markant højere koncentration ved de overjordiske olietanke (T2 og T3) end ved den nedgravede olietank (T1), ligesom forureningen ved de fjernede overjordiske olietanke (T2 og T3) er fundet i et niveau 0,5 m højere end ved den nedgravede olietank (T1). Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker hertil, at dette sandsynligvis skyldes et inhomogent jordlag bestående af moræneler og grus, hvilken kan medføre et andet spredningsmønster for forureningen end forventet.

Den omstændighed, at den nuværende ejer af Ejendommen har fjernet den overjordiske olietank (T3) efter olieforureningens konstatering, kan efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse ikke føre til et andet resultat.

3.2.2 Ad 2) Påbud efter jordforureningslovens § 48

Det følger af jordforureningslovens § 48, stk. 1, at for olieforureninger, der konstateres efter en af ministeren nærmere fastsat dato, kan miljømyndigheden, uanset hvordan forureningen er sket, meddele ejere af olietanke påbud om afgivelse af oplysninger og udførelse af undersøgelser og om at fjerne den konstaterede forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger.

Det følger af jordforureningslovens § 48, stk. 3, at påbud efter stk. 1 kan meddeles ejere af olietanke med et rumindhold under 6.000 liter, hvor 50 procent eller mere af det areal, der opvarmes med olie fra den pågældende olietank anvendes til beboelse, hvis anlægget har været brugt efter den af ministeren fastsatte dato, og har været eller kan have været anvendt umiddelbart før konstateringen af forureningen, jf. jordforureningslovens § 48, stk. 3.

Datoen blev af ministeren fastsat til den 1. marts 2000.[16]

Højesteret har i U.2010.2518H fastslået, at konstateringstidspunktet er det tidspunkt, hvor miljømyndigheden konstaterer forureningen.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/2009, at Miljøstyrelsen i en konkret sag har tilkendegivet, at såfremt en tank i 6 måneder har været taget varig ud af brug, inden forureningen konstateres, kan der ikke udstedes et påbud, hvilket harmonerer med ophøret af forsikringspligten i jordforureningslovens § 49, stk.3 (vejledningens afsnit 5.3).[17]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i lighed hermed i sin praksis fundet, at en tidsperiode på op til 6 måneder er et rimeligt kriterium for, hvorvidt tanken har været eller kunne have været anvendt umiddelbart før konstateringen af forureningen, som anført i lovens § 48, stk. 3.[18]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at konstateringstidspunktet er den 29. april 2013, hvor Horsens Kommune konstaterede olieforureningen, jf. U.2010.2518H.

Som anført i afsnit 3.2.1 finder Miljø- og Fødevarerklagenævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Horsens Kommunes vurdering af, at den nedgravede olietank (T1) med overvejende sandsynlighed er kilden til forureningen, og at det ikke kan antages, at forureningen helt eller delvist skulle stamme fra de overjordiske tanke (T2) og (T3). Nævnet finder herefter ikke grundlag for at tilsidesætte Kommunens vurdering af, at det på det foreliggende grundlag er udelukket at meddele påbud om undersøgelse og oprensning efter reglerne om villaolietanke i jordforureningslovens § 48, stk. 1, jf. stk. 3, idet betingelserne for denne bestemmelse ikke er opfyldt. Dette følger af, at den nedgravede olietank (T1) blev sløjfet i 2005, hvorefter olietanken således ikke har været eller kan have været anvendt umiddelbart før konstateringen af forureningen den 29. april 2013.

3.2.3 Ad 3) Påbud efter jordforureningslovens § 40 og § 41

Da der ikke kan meddeles påbud efter jordforureningslovens § 48, stk. 1, skal det vurderes, hvorvidt der kan meddeles påbud i henhold til de øvrige bestemmelser i jordforureningsloven eller i miljøbeskyttelsesloven, jf. jordforureningslovens § 48, stk. 6.

Af jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 39, fremgår, at miljømyndigheden kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og nr. 2, at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening.

Ifølge lovens § 40, stk. 2, 1. pkt., kan påbud meddeles, uanset hvornår en mulig forurening er sket, dog ikke, hvis den mulige udledning fra en forureners virksomhed eller anlæg er ophørt før den 1. januar 1992.

Bestemmelsen finder anvendelse, hvis enten en forurening er sket løbende, og en del af denne løbende forurening er sket senere end den 1. januar 1992, eller hvis en forurening er sket den 1. januar 1992 eller senere. Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at dette gælder, uanset at der er tale om en afsluttet forurening, der er sket inden jordforureningslovens ikrafttræden.[19]

I relation til undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 gælder ikke et krav om, at den væsentligste del af forureningen skal være sket efter den 1. januar 1992, eller at der skal være tale om en løbende emission. Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kræver et undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40, at miljømyndigheden godtgør, at udledningen fra forurenens virksomhed eller anlæg med overvejende sandsynlighed enten kan være fortsat eller er sket den 1. januar 1992.[20] Der gælder således ikke et krav om, at den væsentligste del af forureningen skal være sket efter den 1. januar 1992.[21]

Det følger imidlertid af Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis,[22] at det vil stride mod det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip at meddele undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40, hvis det på forhånd kan udelukkes, at der senere vil kunne meddeles et oprensningspåbud til forurenere enten efter jordforureningslovens § 41 eller efter miljøbeskyttelseslovens § 69.

Anvendelsen af jordforureningslovens § 41 forudsætter, at forureningen – eller i hvert fald den væsentligste del heraf – er sket den 1. januar 2001 eller senere. Hvis en forurening, der er sket før den 1. januar 2001, fortsætter efter denne dato, følger det af jordforureningslovens § 42, at

miljømyndigheden skal godtgøre, at den væsentligste del af forureningen er sket den 1. januar 2001 eller senere.

Er forureningen eller den væsentligste del heraf sket inden den 1. januar 2001, kan der efter omstændighederne meddeles oprensningspåbud efter miljøbeskyttelseslovens § 69, hvilket dog forudsætter, at miljømyndigheden kan dokumentere, at forureningen skyldes påbudsadressatens ansvarspådragende (herunder uforvarlige) adfærd.

Som anført i afsnit 3.2.1 finder Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Horsens Kommunes vurdering af, at den nedgravede olietank (T1) med overvejende sandsynlighed er kilde til forureningen, og det ikke kan antages at forureningen helt eller delvist skulle stamme fra de overjordiske tanke (T2) og (T3).

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at olieforureningen enten er opstået i tidsperioden, hvor den nedgravede olietank (T1) var i drift, dvs. i tidsrummet fra 1970 og frem til etableringen af den overjordiske olietank (T2), eller i tidsperioden efter den nedgravede olietank (T1) blev taget ud af drift, dvs. i tidsrummet fra etableringen af den overjordiske olietank (T2) og frem til sløjfningen af den nedgravede olietank (T1) i juni 2005. Nævnet konstaterer hertil, at det er ukendt, hvornår den overjordiske olietank (T2) blev etableret.

Som anført i afsnit 3.2.1 fandt Miljø- og Fødevareklagenævnets i afgørelse af 31. maj 2017 det usandsynligt, at udførelse af yderligere boringer henholdsvis i området, hvor de overjordiske olietanke (T2 og T3) var placeret, og i tankgraven ved den nedgravede olietank (T1), ville bidrage med oplysninger, der kunne give kommunen et påbudsgrundlag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærkede dog, at Horsens Kommune ved den fornyede behandling om muligt og i videst muligt omfang skulle belyse olieforbruget fra nuværende og tidligere ejere af Ejendommen og undersøge årsagen til de varierende fylddybder ved G6 og G7 på Ejendommen. Oplysningerne ville kunne anvendes ved kommunens vurdering af påbudsmuligheder, herunder efter jordforureningslovens § 40 og § 41 samt miljøbeskyttelseslovens § 69. Kommunen har på baggrund af dette foretaget nye undersøgelser i sagen.

Efter en samlet vurdering finder Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at det ikke er muligt at meddele påbud efter jordforureningslovens § 40 eller § 41, idet det ikke er muligt at fastslå, hvornår eller under hvilke omstændigheder forureningen er sket, herunder om der kan være en årsagssammenhæng mellem den manglende rettidige sløjfning af den nedgravede olietank (T1) og den konstaterede forurening.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sin vurdering lagt vægt på de i sagen foretagne undersøgelser og skønserklæringer i sagen samt kommunens tilsyn, som ikke har kunnet fastslå det nærmere tidspunkt for forureningen. Nævnet har desuden lagt vægt på, at kommunen har belyst de punkter, som nævnet fremhævede i sin tidligere afgørelse, herunder olieforbruget og variationen i fylddybden i hhv. G6 og G7, og at de nye oplysninger som sagens øvrige oplysninger ligeledes indikerer, at de to overjordiske olietanke (T2 og T3) ikke er kilde til forureningen, men i øvrigt ikke bidrager med viden om det konkrete tidspunkt for forureningen.

Horsens Kommune har endeligt anset det for udelukket at meddele påbud efter miljøbeskyttelseslovens regler, dvs. § 69, jf. § 19, da det er kommunens vurdering, at der ikke er sket nogen konkret ansvarspådragende handlinger eller undladelser i forhold til

nulevende/kendte ejere. Nævnet har ingen bemærkninger hertil, da det af miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 3, fremgår, at afgørelser efter lovens § 69, stk. 1, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Nævnet har derfor ikke kompetence til at behandle en klage over en afgørelse truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klagen over Horsens Kommunes afgørelse af 12. juli 2018 om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af forureningen på matr.nr. [F1] beliggende [A1] og matr.nr. [F2] beliggende [A2], 8700 Horsens.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Sagsnr. NMK-11-00184.

[5] Lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022 om miljøbeskyttelse.

[6] Tankene benævnt som T1 og T2 i forureningsundersøgelsen af 2. oktober 2014 svarer til tankene benævnt som hhv. T2 og T3 i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. Tanken benævnt som T3 i forureningsundersøgelsen svarer til tanken benævnt som T1 i nævnets afgørelse. Der henvises til bilag 4, der indeholder en oversigt over tankene på Ejendommen.

[7] Skønserklæring i sagen BS 150-1091/2013 dateret feb. 2015 inkl. referat af syn- og skønforretning afholdt 31. januar 2014.

[8] Tankene benævnt som T1 og T2 i skønserklæringen af 27. februar 2015 svarer til tankene benævnt som hhv. T2 og T3 i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. Tanken benævnt som T3 i skønserklæringen svarer til tanken benævnt som T1 i nævnets afgørelse. Der henvises til bilag 4, der indeholder en oversigt over tankene på Ejendommen.

[9] Sagsnr. NMK-11-00131.

[10] Skønserklæring 1, Retten Horsens, BS 150-669/2015 dateret 6. august 2016

[11] Tanken benævnt som A i skønserklæringen af 6. september 2016 svarer til tanken benævnt som T1 i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. Der henvises til bilag 4, der indeholder en oversigt over tankene på Ejendommen.

[12] Sagsnr. NMK-11-00184

[13] Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven.

[14] Jf. bl.a. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 31. maj 2017 i sag NMK-11-00184 med henvisninger til yderligere praksis.

[15] Sagsnr. NMK-11-00184

[16] Bekendtgørelse nr. 94 af den 2. april 2000 om fastsættelse af dato for konstatering af forurening fra visse olietanke.

[17] Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/2009 om undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke.

[18] Jf. bl.a. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 30. september 2014, sagsnr. NMK-11-00138 og NMK-11-00139.

[19] Jf. LFF 1999-02-10 nr. 183, almindelige bemærkninger afsnit 3.3.7 samt bemærkningerne til § 40.

[20] Jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser i bl.a. NMK-11-00165 og NMK-11-00169.

[21] Jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i NMK-11-00169.

[22] Se Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i bl.a. NMK-11-00165, NMK-11-00169, NMK-11-00181 og NMK-11-00187.

Sag:

18/05286

Dato:

3. maj 2022.

Emner:

Jordforureningslo...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)